

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЛАЗАРЕВАЦ
ПО РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА
„СВРСИСХОДНОСТ УПРАВЉАЊА ВОДОВОДНОМ
ИНФРАСТРУКТУРОМ“**

**Број: 400-1100/2019-04/91
Београд, 12.05.2020. године**

САДРЖАЈ

1.	УВОД.....	3
2.	НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	4
3.	МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	8

1. УВОД

Државна ревизорска институција издала је Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Сврсисходност управљања водоводном инфраструктуром“, број: 400–1100/2019–04/50 од 25. новембра 2019. године, у којем је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана доставио одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

2.1. Закључак 2: Улога оснивача водоводних предузећа у управљању водоводном инфраструктуром у циљу смањења губитака воде, била би ефективнија уз обезбеђење потребних услова у циљу њеног развоја и унапређења, као и дугорочног и краткорочног планирања и извештавања усмереног ка учинцима.

2.1.1. Налаз 2.1. Оснивачи нису у потпуности обезбедили потребне услове у циљу развоја и унапређења водоводне инфраструктуре, зато што нису извршили или су делимично извршили упис права јавне својине на комуналним мрежама у катастар.

2.1.1.1. Опис несврсисходности

У дефинисању критеријума за оцењивање сврсисходности управљања водоводном инфраструктуром и губицима воде који су мера ефикасности управљања водоводним системом, пошли смо од основног критеријума из Закона о јавној својини¹ да „свако ко одлучује о стварима у јавној својини ко их користи или њима управља, дужан је да поступа као добар домаћин и одговоран је за то“.

Одредбама Закона о јавној својини регулисано је да се право јавне својине ЈЛС, стиче уписом права јавне својине у јавну књигу о непокретностима и правима на њима. Законодавац је овакав пренос права својине предвидео како би се унапредио систем функционисања комуналног сектора, а пре свега да би се одговорност за одржавање и инвестирање у комуналну инфраструктуру јасно дефинисала између ЈЛС и предузећа које је основала за обављање делатности водоснабдевања.

Истим Законом, регулисано је да се на непокретностима у државној својини на којима право коришћења има јавно предузеће чији је оснивач јединица локалне самоуправе, успоставља својина тог јавног предузећа, изузев на комуналним мрежама, које су у својини јединице локалне самоуправе.

Оснивач водоводног предузећа, ГО Лазаревац, је упис водоводне мреже у катастар извршио делимично.

Имовина којом располаже водоводно предузеће, делимично се налази у пословним књигама оснивача и у пословним књигама водоводног предузећа, односно не постоји јединствена евиденција података о мрежи коју водоводна предузећа користе ради обављања делатности снабдевања становништа водом за пиће.

Препорука број 11:

Препоручујемо одговорним лицима: Града Ниша, ГО Лазаревац и Града Прокупља да изврше, односно, наставе са уписом права јавне својине на комуналним мрежама у катастар.

2.1.1.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Градске општине Лазаревац препоручили смо да наставе са уписом права јавне својине на комуналним мрежама у катастар.

Препоруци је дат приоритет 3 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року од једне до три године, односно, препоруке по којима је потребно поступити у року од једне до три године.

¹ Закон о јавној својини („Сл. гласник РС“, бр. 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 - др. закон, 108/2016, 113/2017 и 95/2018) Одговорност у одлучивању, коришћењу и управљању Члан 6

По препоруци, у Одазивном извештају, број 400 – 887.2/2019 од 19. марта 2020. године, Градска општина Лазаревац обавестила је Државну ревизорску институцију да је до дана достављања Одазивног извештаја предузела следеће мере и активности ради отклањања несврсисходности или смањења ризика од појављивања несврсисходности у будућем пословању:

Одговорна лица Градске општине навела су у Одазивном извештају да ће се у редовном поступку изградње нове комуналне инфраструктуре, након завршетка извођења радова, вршити упис права својине на Град Београд, као јединицу локалне самоуправе. Након снимања постојеће комуналне инфраструктуре за коју није уписано право својине, у сарадњи са Секретаријатом за имовинско правне послове града Београда, извршиће се упис права својине. Такође наводе да одговорност за предузимање наведених мера исправљања преузима ЈПКП „Лазаревац“ у сарадњи са надлежним органима, а као период у коме се планира предузимање мера наводе крај 2022. године.

Достављени докази о предузетој мери:

Одазивни извештај – мере исправљања у наредном периоду

2.1.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.1.2. Налаз 2.2: Недостатак стратешких опредељења за развој и унапређење водоснабдевања у циљу смањења губитака воде, ствара ризик да се снабдевање водом за пиће као приоритетна комунална делатност неће развијати, а губици воде се неће смањити.

2.1.2.1. Опис несврсисходности

Стратегија развоја је стратешки развојни документ јединице локалне самоуправе којим се дефинишу развојни циљеви и приоритети по областима у одређеном дугорочном периоду, уз дефинисање одговорности кључних актера и индикатора за праћење успешности њиховог спровођења. На основу стратегије развоја, припрема се и годишњи процес планирања, односно програмски буџети за текућу годину и наредне две фискалне године. Јединице локалне самоуправе доносе стратешке планове и програме локалног економског развоја.

ГО Лазаревац није донела плански, стратешки документ, којим би на целовит начин утврдила стратешки правац деловања у области комуналних делатности, у односу на циљ зацртан Стратегијом развоја града Београда до 2021. године (смањење губитака воде за 5%), зато што у складу са својим Статутом није донела стратегију од локалног значаја у складу са актима града, нити су определили стратешки правац смањења губитака воде. ГО Лазаревац је у претходном периоду имала Генерални пројекат водоснабдевања становништва до 2030. године са постављеним циљевима у смањењу губитака воде, у виду предлога који није усвојен. Треба поменути, да је још 2006. године ЛЕАП-ом за период 2006-2010, ГО препознала проблем губитака воде који су износили преко 50%. Такође, истим актом је препозната и потреба доношења дугорочне стратегије.

Када стратешке смернице од значаја за локални развој и унапређење водоснабдевања нису донете, постоји ризик да се ова област неће развијати, а губици

воде се неће смањити, што је, између осталог, у складу са циљевима задатим Стратегијом развоја Града Београда.

Препорука број 12:

Препоручујемо одговорним лицима ГО Лазаревац да донесу стратешке смернице за развој градске општине која ће садржати унапређење водоснабдевања, односно, смањење губитака воде као циљ.

2.1.2.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Градске општине Лазаревац препоручили смо да донесу стратешке смернице за развој градске општине која ће садржати унапређење водоснабдевања, односно, смањење губитака воде као циљ.

Препоруци дат је приоритет 2, који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана, односно, препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

По препоруци, у Одазивном извештају, број 400 – 887.2/2019 од 19. марта 2020. године, Градска општина Лазаревац обавестила је Државну ревизорску институцију да је до дана достављања Одазивног извештаја предузела следеће мере и активности ради отклањања несврсисходности или смањења ризика од појављивања несврсисходности у будућем пословању:

Одговорна лица Градске општине Лазаревац навела су у Одазивном извештају да су Решењем I-01 Број: 400-887/2019 од 24.2.2020. године именовали координатора - помоћника Председника Градске општине Лазаревац испред Градске општине Лазаревац за сарадњу са Радном групом формираном од стране ЈПКП Лазаревац, са задатком да у складу са постојећом Стратегијом развоја Града Београда до 2021. године сачини предлог стратешких смерница за развој водоводне инфраструктуре на територији ГО Лазаревац, са посебним освртом на смањење губитака воде.

Достављени докази о предузетој мери:

- Решење Председника Градске општине Лазаревац I-01 Број: 400-887/2019 од 24.2.2020. године

2.1.2.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.1.3. Налаз 2.3: Приликом планирања средстава из буџета за реализацију циљева Програма 2 - Комунална делатност, оснивачи нису користили одговарајући индикатор како би пратили учинке у смањењу губитака воде, а када су користили индикатор нису поставили циљне вредности и/или нису извештавали о учинцима програма да би добили информацију о ефикасности извршених улагања

2.1.3.1. Опис несврсисходности

У поступку ревизије смо утврдили да оснивачи водоводних предузећа, у ревидираном периоду, приликом планирања средстава из буџета за реализацију циљева

Програма 2 - Комунална делатност, нису користили одговарајући индикатор како би пратили учинке у смањењу губитака воде.

У Одлукама о буџету ГО Лазаревац, у периоду од 2015. до 2018. године, за све четири године, у програмском делу, у оквиру програма 2 – Комунална делатност и ПА Водоснабдевање, наведена је сврха: Отклањање кварова на објектима водоводног система и побољшање снабдевања питком водом. Такође, постављен је циљ: ефикасно и рационално спровођење водоснабдевања, и дата су два индикатора:

- 1) капитално одржавање водоводне мреже кроз замену и санацију (у метрима) и
- 2) дужина одржавања објеката водоводног система – бунара на изворишту Непричава и Пештан (број бунара).

Одлукама о буџету за 2016, 2017. и 2018. годину дате су вредности у базним годинама, вредности у текућој, као и вредности у наредне две године, осим Одлуком о буџету за 2015. годину у којој је исказана само циљана вредност у текућој години. Извештаји о реализацији програма, односно, учинку програма, рађени су за 2016, 2017. и 2018. годину са циљаним и оствареним вредностима горе наведених индикатора.

Последица планирања и праћења остваривања циљева у вези са смањењем губитака воде без одговарајућих циљаних вредности индикатора је да оснивачи водоводних предузећа не могу да прате ефикасност улагања нити напредак у смањењу губитака воде и да планирају средства у наредном буџету за инвестирање у ову област.

Препорука број 13:

Препоручујемо одговорним лицима: Града Београда, Града Ниша, Градске општине Лазаревац и Града Прокупља, да приликом планирања средстава из буџета за реализацију циљева у оквиру Програма 2 - Комуналне делатности, користе одговарајући индикатор, како би пратили учинке у смањењу губитака воде и добили информацију о ефикасности извршених улагања.

2.1.3.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Градске општине Лазаревац препоручили смо да приликом планирања средстава из буџета за реализацију циљева у оквиру Програма 2 - Комуналне делатности, користе одговарајући индикатор, како би пратили учинке у смањењу губитака воде и добили информацију о ефикасности извршених улагања.

Препоруци дат је приоритет 1, који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана, односно препоруке по којима је потребно поступити у року до 90 дана.

По препоруци, у Одазивном извештају, број 400 – 887.2/2019 од 19. марта 2020. године, Градска општина Лазаревац обавестила је Државну ревизорску институцију да је до дана достављања одазивног извештаја предузело следеће мере и активности ради отклањања несврсисходности или смањења ризика од појављивања несврсисходности у будућем пословању:

Одговорна лица Градске општине Лазаревац су навела у Одазивном извештају да ће приликом доношења првог ребаланса буџета за 2020. годину увести одговарајући индикатор за праћење учинка у смањењу губитака воде и добијања информација о ефикасности извршених улагања у оквиру Програма 2 – Комуналне делатности, 2. Програмска активност, шифра и назив програмске активности: 1102 – 0008 – Управљање и снабдевање водом за пиће. Напомињемо да је у достављеној Одлуци о буџету за 2020. годину, такође, као и у ревидираном периоду, у оквиру Програмске активности: Управљање и снабдевање водом за пиће планиран циљ: адекватан

квалитет пружених услуга водоснабдевања који ће се пратити кроз два индикатора: 1) Капитално одржавање мреже кроз замену и санацију и 2) Одржавање објеката водоводног система – бунара на изворишту Непричава и Пештан (број бунара).

Достављени докази о предузетој мери:

- Одазивни извештај – мере исправљања у наредном периоду,
- Одлука о буџету Градске општине Лазаревац за 2020. годину („Службени лист Града Београда“, број 134/2019)

2.1.3.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као делимично задовољавајућу. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

Одговорна лица субјекта ревизије су иницирала отклањање несврсисходности и наводе да ће приликом првог ребаланса буџета за 2020. годину увести одговарајући индикатор за праћење учинка у смањењу губитака воде и добијања информација о ефикасности извршених улагања и о томе ће доставити доказе. Такође, напомињемо да су одговорна лица у Одазивном извештају навела да је одређен начелник Одељења за инвестиције и развој као лице одговорно за спровођење наведене мере, као и период у коме се планира предузимање мере.

Државна ревизорска институција ће наставити да прати отклањање откривених несврсисходности и периодично ће упућивати захтеве за доставу обавештења у складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо Одазивни извештај број: 400 – 887.2/2019 од 19. марта 2020. године, који је поднела Градска општина Лазаревац. Оценили смо да је Одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у Одазивном извештају који је поднела Градска општина Лазаревац задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

Државна ревизорска институција ће наставити да прати отклањање откривених несврсисходности и периодично ће вам упућивати захтеве за доставу обавештења у складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
12.05.2020. године

Достављено:

- Градској општини Лазаревац и
- Архиви